

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek vedoucího práce/oponenta

Autor práce: Bc. Oskar Macek

Název práce: Otevřenost českých tradičních médií vůči neuživatelům Internetu

Autor posudku: Mgr. Petr Lupač, Ph.D.

Návrh klasifikace práce: výborně / velmi dobře

Základní charakteristika práce.

Diplomant se ve své práci pokouší pomocí kombinace kvantitativní obsahové analýzy televizních pořadů a kvalitativní analýzy rozhovorů se seniory-neuživateli ověřit hypotézu o komunikačním (a kulturního?) vyloučení starších neživatelů díky koncentraci televizních stanic na online prostředky komunikace s publikem. Cíl práce je relevantní a nebyl tímto způsobem v mezinárodní diskusi o sociálním vyloučení neživatelů Internetu dosud takto zpracován. Práce přináší originální výsledky publikovatelné v přepracované formě v zahraničním žurnálu orientovaném na problematiku stárnutí nebo masmediální komunikace.

KONCEPČNÍ STRÁNKA PRÁCE

Má práce jasně formulovaný záměr, cíl, výzkumnou otázku a odpovídají jim závěry?

Ano, je ovšem škoda, že autor provedl redukci neživatelů na seniory, zahrnutí mladších věkových skupin by totiž mohlo výsledky jistě obohatit.

Má práce adekvátně stanovenou a jasně vyloženou metodu a postup řešení?

Ano.

Jsou jednotlivé části práce (zejm. teoretická a empirická) vyvážené a vhodně propojené, vytváří text konzistentní celek?

Práce je konzistentní, teoretická a empirická část jsou vhodně propojené.

Jsou argumentace a text práce a vystavěny logicky, jasně, srozumitelně? Má práce přehlednou strukturu?

Ano.

Hodnocení kvality teoretické části práce (relevance k tématu a záměru práce, šíře a hloubka, vhléd autora do problematiky, samostatnost, originalita zpracování,...).

Teoretická část práce je logicky strukturovaná a je rozdělená na dvě části. V první části autor směřuje od popsání obecného rámce analýzy (teorie informační společnosti) přes nerovnosti přístupu k Internetu k diskusi nad rolí Internetu v subpopulaci seniorů, v druhé části se pak zabývá problematikou tradičních a nových médií z hlediska vývoje možností participace na obsahu.

K teoretické části bych měl dvě výhrady. Za prvé, první část teoretické části práci mi připadne zbytečně extenzivní a jdoucí po povrchu, autor mohl věnovat větší prostor problematice přímo spojené s problémem, který řeší, tedy (ne-)užívání Internetu seniory a role masmédií v každodennosti a kulturní participaci. Důvodem může být i slabší provedená rešerše, využívání odborných článků má místy spíše formu po sobě jdoucích minireferátů několika málo zdrojů bez kritické reflexe a konfrontace. Je to škoda, neboť kvalitnější rešerše by mohla vytvořit bohatší poznatkové pole pro provádění rozhovorů a interpretaci získaných dat. Autor tak například výrazně opomíjí problematiku delegovaného užívání Internetu, která byla v posledních letech zpracování způsobem, která (možná značně?) podhodnocuje roli tohoto kvazi-užívání v problému sociální exkluze neuživatelů ICT (vyjadřuje se k tomu explicitně i autorem užívaný van Dijk).

Hodnocení kvality empirické části práce (adekvátnost použitých metod a postupů vzhledem k cíli práce, správnost aplikace metod a postupů, prezentace a interpretace výsledků,...).

Využité postupy jsou adekvátní a vedou k odpovědím na výzkumné otázky, pozitivně hodnotím jednak důkladný detailní popis užití metody, dále zohledněnou a zapracovanou akomodaci použité metody cílové skupině a konečně i pečlivé provedení obsahové analýzy. Vizualizace výsledků obsahové analýzy by mohla být lepší, ale i takto je dostačující pro srozumitelné sdělení základních zjištění. U kvalitativní části bych doporučil lépe představit způsob konstrukce výsledného schématu, které sice logicky navazuje na předchozí uvedené informace, z hlediska aplikace metody *grounded theory* ale přece jen jde o skok, kde si čtenář musí sám dosti domýšlet. Značná část kvalitativní části trpí nešvarem silné zátěže kvantitativní interpretací, ta je však na úrovni diplomové práce podle mého názoru dostatečně vyvážená výsledným schématem a jeho zapracováním do výchozího teoretického rámce.

Hodnocení diskuse a závěrů práce (soulad interpretací a závěrů s výsledky empirických analýz, provedení diskuse závěrů, snaha o vysvětlení závěrů a jejich argumentace, zodpovězení výzkumných otázek, naplnění cílů práce).

V části diskuse diplomant vhodně zapracovává výsledné schéma do užitého van Dijkova modelu, jinak ale reflexe výsledků ve vztahu k užitému teoretickému rámci chybí. Díky chybějícímu teoretickému pokrytí problematiky delegovaného připojení autor také neproblematizuje jedno ze základních zjištění v jeho práci, a to je právě možnost substituce užívání Internetu sociálními kontakty. Závěrečná část je z formálního hlediska v pořádku, volil bych ale při souhrnném zhodnocení výsledků kvalitativní části méně generalizující a více opatrný tón.

FORMÁLNÍ ASPEKTY PRÁCE

Hodnocení naplnění kritérií odborného textu (rozsah práce (BP 72-126 tis. znaků, DP 108-162 tis. znaků) citační normy, odkazy, popis datových zdrojů, jasnost odlišení myšlenek autora od převzatých, seznam literatury atd.)

Práce má z hlediska formálních kritérií velmi dobrou kvalitu, pouze v teoretické části jsou poměrně velké části bez odkazů a není v nich jasné, co jsou přejatá a co vlastní tvrzení.

Hodnocení vhodnosti a úplnosti využití informačních zdrojů (literární prameny, databáze, zahraniční literatura, datové zdroje,...)

Autor používá relevantní zahraniční i domácí zdroje, práce mohla být výrazně lepší při užším a cílenějším zaměření teoretické části práce, která by byla podpořena bohatší rešerší.

Hodnocení jazykové, stylistické a grafické úrovně práce (grafická úprava, členění textu, označení příloh, zpracování tabulek, grafů, schémat atp.)

Velmi dobrá, práce obsahuje jen několik málo překlepů a výrazových nepřesností (např. s. 21, s. 24, 28).

Další poznámky

Na některých místech by bylo vhodnější místo termínu tradiční média uvádět pojem masmédia, neboť mezi tradiční média patří i tradiční média interpersonální komunikace.

Celkové hodnocení práce

Představená práce je zajímavým a i z mezinárodního hlediska relevantním příspěvkem do diskuse. Je nutné ocenit úspěšnou snahu o propojení analýzy objektivní a subjektivní roviny problému, která ústní v empiricky testovatelné schéma. Je ovšem třeba dodat, že ve srovnání s bakalářskou prací diplomanta, která byla nadprůměrná, ale nevidím výrazný posun ve způsobu a hloubce vědeckého zpracování vybraného tématu.

Práci jednoznačně doporučuji k obhajobě a navrhuji komisi zvážit ohodnocení výborně až velmi dobře.

Otázky a náměty k obhajobě

Jaké diplomant vidí další možnosti zkoumání této problematiky?

Mohl výběr respondentů nějak ovlivnit výsledky práce?

Dosáhl autor teoretické saturace a pokud ano, jak ji poznal? Pokud ne, jaká jsou z toho plynoucí omezení závěrů práce?

Mají závěry práce nějaké praktické důsledky?

Datum: 14.8.2015

Podpis: